

OLGA MACÍKOVÁ, LUDMILA MLÝNKOVÁ

**Výkladová
část**

Součástí publikace
je Cvičebnice k Velké
španělské gramatice

VELKÁ ŠPANĚLSKÁ GRAMATIKA

GRAMÁTICA
COMPLETA
DE LA LENGUA
ESPAÑOLA

Olga Macíková, Ludmila Mlýnková

Velká španělská gramatika

Vše, co jste kdy chtěli vědět o španělské gramatice,
a nikde jste to nenašli

Computer Press
Brno
2010

Velká španělská gramatika

Vše, co jste kdy chtěli vědět o španělské gramatice, a nikde jste to nenašli

OLGA MACÍKOVÁ, LUDMILA MLÝNKOVÁ

Computer Press, a.s., 2010. Vydání první.

Odborná korektura: David Utrera

Jazyková korektura: Alena Vrbková

Vnitřní úprava: Lea Kaláčková

Sazba: Lea Kaláčková

Ilustrace: Jaroslava Kučerová

Obálka: Martin Sodomka

Odpovědná redaktorka: Eva Mrázková

Technická spolupráce: Irena Rozvoralová

Technický redaktor: Martin Vlach

Produkce: Petr Baláš

CD nahráno ve Studiu 22

Mužské španělské hlasy: Daniel Vázquez, Cesáreo García Fernández, David Utrera

Ženský španělský hlas: Laura González Sañudo

Režie a editace: Mario Buzzi

Computer Press, a. s.,

Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: **800 555 513**

ISBN 978-80-251-2293-8

Prodejní kód: KEJ179

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 3766. publikaci.

Milí studenti!

Investovali jste nemalou částku do koupě této knihy a my upřímně doufáme, že nebudete tuto investici považovat za zbytečnou.

Příručka nese podtitul „*Vše, co jste kdy chtěli vědět o španělské gramatice a nikde jste to nenašli*“ a s trochou nadsázky si troufáme tvrdit, že není daleko od pravdy. Tato gramatika je totiž zaměřena na české publikum a je pojata tak, aby vám podrobně, ale co nejsrozumitelněji zprostředkovala záludnosti španělské gramatiky včetně takových jevů, kterým španělské i existující české gramatiky nevěnují přílišnou pozornost nebo je úplně opomíjejí (např. souslednost časová a používání subjuntivu ve složitějších souvětích, vzájemný vztah časů oznamovacího způsobu a subjuntivů, rozbor používání některých předložek).

Gramatika je rozdělena do tří částí – výslovnost a pravopis, tvarosloví a skladba, přičemž jsme se zaměřily především na poslední dvě uvedené partie, protože ty jsou pro českého studenta nejproblematictější.

Teoretický výklad je doprovázen sérií cvičení, která naleznete v samostatném sešitě. Cvičení jsou koncipována tak, abyste si na praktických příkladech vysvětlovanou partii procvičili a daný jev zapamatovali. Pro usnadnění pochopení a zefektivnění vašeho úsilí naleznete v klíči správná řešení a překlad všech cvičení do češtiny. Cvičení označená ikonou si můžete poslechnout i na nahrávce.

K rychlému nalezení určitého gramatického jevu vám poslouží věcný rejstřík.

Chtěly bychom také poděkovat panu Davidu Utrerovi za pečlivou korekturu a zpracování výkladu o členech a paní Jaroslavě Kučerové za vtipné doprovodné ilustrace.

Autorky

OBSAH

Předmluva

I. Výslovnost a pravopis

I.1. Výslovnost a přízvuk 3

Výslovnost ■ Přízvuk ■ Španělská abeceda

I.2. Psaní velkých písmen 7

Jména vlastní (osobní i zeměpisná) ■ Vlastní názvy ■ Zkratky oslovení ■ Názvy svátků ■ Názvy vesmírných těles a světových stran ■ Součásti názvu periodických publikací nebo sbírek ■ První slovo titulu literárních a uměleckých děl ■ Názvy vědních disciplín a školních předmětů ■ Obchodní značky ■ Oficiální názvy cen, soutěží, kulturních událostí ■ Názvy historických epoch ■ Obecná podstatná jména označující jedinečné instituce, osobnosti apod. ■ Přezdívkové, pod kterými jsou známy některé osobnosti ■ Přídavné jméno *santo, santa* ■ Jména božstev a biblických postav ■ Znamení zvěrokruhu

I.3. Interpunkce 11

Základní interpunkční znaménka ■ Čárka ■ Středník ■ Dvojtečka ■ Otazník a vykřičník ■ Uvozovky a pomlčka ■ Pomocná znaménka ■ Dělení slov

II. Tvarosloví

II.1. Člen 19

Funkce členu ■ Obecná pravidla pro použití členu

Člen určitý ■ Tvary určitého členu ■ Použití členu určitého ■ Člen rodu středního LO

Člen neurčitý ■ Tvary členu neurčitého ■ Použití neurčitého členu

Vynechávání členu ■ Člen u podstatných jmen, která začínají na přízvučné *a-* nebo *ha-*

II.2. Podstatná jména 29

Rod podstatných jmen ■ Mužský rod ■ Ženský rod ■ Podstatná jména se změnou významu podle rodu ■ Podstatná jména s dvojím rodem ■ Rod u názvů zemí a měst ■ Rod složených podstatných jmen ■ Rod zkratk ■ Tvoření ženského rodu u podstatných jmen ■ Rodové dvojice u podstatných jmen neživotných ■ Tvoření zkratk ženského rodu

Množné číslo podstatných jmen ■ Množné číslo podstatných jmen cizího původu ■ Množné číslo vlastních jmen ■ Množné číslo složených podstatných jmen a názvů tvořených dvěma podstatnými jmény ■ Tvoření zkratk v množném čísle ■ Přízvuk v množném čísle ■ Podstatná jména užívaná jen v jednotném čísle ■ Podstatná jména pomnožná ■ Podstatná jména se změnou významu v množném čísle a vyjadřování párovosti v rodinných vztazích

Vyjadřování pádových vztahů

II.3. Přídavná jména 47

Rod přídavných jmen ■ Přídavná jména s přechylováním ■ Přídavná jména se stejným zakončením pro oba rody

Množné číslo přídavných jmen ■ Přídavná jména složená ■ Krácení některých přídavných jmen

Stupňování přídavných jmen ■ Pravidelné stupňování ■ Nepravidelné stupňování ■ Porovnávací výrazy při stupňování ■ Superlativ absolutní

Postavení přídavných jmen ■ Postavení za podstatným jménem ■ Postavení před podstatným jménem ■ Postavení přídavných jmen v postupně rozvíjejícím přívlastku ■ Změna významu přídavného jména v závislosti na postavení

Shoda přídavných jmen s několika podstatnými jmény ■ Zpodstatňování přídavných jmen ■ Přídavná jména ve funkci příslovce ■ Mucho, poco, bastante, demasiado, suficiente, cuanto, tanto ■ Předložkové vazby některých vybraných přídavných jmen

II.4. Zájmena 63

Zájmena osobní ■ Tvary podmětové ■ Tvary nepřízvučné (nesamostatné) ■ Tvary přízvučné (samostatné)

Zájmena zvrtná ■ Zájmena přívlastňovací ■ Přívlastňovací zájmena nesamostatná ■ Přívlastňovací zájmena samostatná

Zájmena ukazovací ■ Zájmena tázací ■ Tázací zájmena ve větách zvolacích

Zájmena vztažná ■ Zájmena neurčitá ■ Zájmena záporná

II.5. Číslovky 91

Číslovky základní ■ Člen u základních číslovek ■ Používání číslovek základních ■ Udávání dat ■ Udávání času ■ Udávání procent a promile

Číslovky řadové ■ Desetinná čísla ■ Číslovky násobné ■ Zlomky ■ Neurčité číslovky ■ Podstatná jména s číselným významem ■ Používání předložek v číselných údajích ■ Početní úkony

II.6. Slovesa 107

Oznamovací způsob 109

Čas přítomný ■ Časování pravidelných sloves ■ Slovesa zvrtná ■ Časování sloves se změnami ■ Časování sloves se změnou kmenové samohlásky ■ Časování sloves s jinými typy změn ■ Skupiny sloves s grafickými změnami ■ Časování jednotlivých nepravidelných sloves

Čas budoucí ■ Budoucí čas pravidelných sloves ■ Budoucí čas nepravidelných sloves

Čas předbudoucí/budoucí čas složený

Minulý čas jednoduchý ■ Minulý čas jednoduchý pravidelných sloves ■ Minulý čas jednoduchý sloves se změnami (v kmeni nebo v koncove) ■ Grafické změny u některých skupin sloves ■ Nepravidelné minulé časy jednoduché

Minulý čas složený ■ **Imperfektum** ■ Imperfektum pravidelných sloves ■ Imperfektum nepravidelných sloves

Předminulý čas ■ **Předminulý čas závislý**

Podmiňovací způsob přítomný/jednoduchý ■ Tvoření podmiňovacího způsobu přítomného/jednoduchého ■ Podmiňovací způsob přítomný/ jednoduchý pravidelných sloves ■ Podmiňovací způsob přítomný/jednoduchý nepravidelných sloves

Podmiňovací způsob minulý/složený ■ **Souslednost časová v oznamovacím způsobu**

Používání sloves SER, ESTAR a neosobního tvaru HAY ■ Sloveso SER ■ Sloveso ESTAR ■ Rozdíly v použití sloves SER a ESTAR ■ Slovesa SER a ESTAR s přídavným jménem nebo příděstím ■ Neosobní slovesný tvar HAY ■ Rozdíly v použití slovesa ESTAR a neosobního tvaru HAY

Slovesa neosobní a neúplná

Spojovací způsob/subjuntiv 141

Používání subjuntivu v hlavních větách ■ **Používání subjuntivu ve větách vedlejších**

Používání subjuntivu po určitých spojkách ■ Vedlejší věty účelové ■ Vedlejší věty podmínkové ■ Vedlejší věty přípustkové ■ Vedlejší věty způsobové ■ Vedlejší věty časové

Použití subjuntivu ve vedlejších větách vztahných ■ **Tvoření a používání jednotlivých subjuntivů**

Subjuntiv přítomného času ■ Slovesa pravidelná ■ Grafické změny u některých sloves ■ Slovesa se změnami kmenových samohlásek a s posunem přízvuku ■ Slovesa nepravidelná s pravidelným tvořením subjuntivu ■ Nepravidelná slovesa s nepravidelným tvarem subjuntivu

Subjuntiv imperfekta ■ Slovesa pravidelná ■ Skupiny sloves s nepravidelnostmi v minulém čase ■ Jednotlivá slovesa s nepravidelným minulým časem

Subjuntiv perfekta ■ **Subjuntiv předminulého času**

Subjuntivy budoucího času ■ Jednoduchý subjuntiv budoucího času ■ Složený subjuntiv budoucího času

Vzájemný vztah časů oznamovacího způsobu a subjuntivů ■ **Přehled užívání subjuntivů a souslednost časová u subjuntivů**

Rozkazovací způsob 160

Kladný rozkazovací způsob ■ Tvoření kladného rozkazu pro 2. osobu jednotného čísla ■ Tvoření kladného rozkazu pro 2. osobu množného čísla ■ Tvoření kladného rozkazu pro 2. osobu jednotného čísla nepravidelných sloves ■ Kladný rozkazovací způsob pro 3. osobu jednotného a množného čísla a pro 1. osobu množného čísla ■ Postavení zájmen u kladného rozkazovacího způsobu ■ Označování přízvuku

Záporný rozkazovací způsob

Neurčité slovesné tvary 164

Infinitiv ■ Infinitiv jednoduchý ■ Infinitiv složený ■ Polovětné vazby s infinitivem

Gerundium ■ Gerundium jednoduché ■ Gerundium složené/minulé

Příčestí ■ Tvoření příčestí ■ Použití příčestí ■ Překlad vazeb s příčestím do češtiny

Trpný rod ■ **Opisné vazby slovesné**

Vazby sloves ■ **Vazby s infinitivem** ■ Vazby bez předložky ■ Vazby sloves s předložkami *A*, *DE*, *EN*, *POR*, *CON* ■ Vazby sloves s více předložkami

Vazby sloves s podstatnými jmény nebo zájmeny ■ Slovesa s předložkou *A* ■ Slovesa s předložkou *DE* ■ Slovesa s předložkou *EN* ■ Slovesa s předložkou *POR* ■ Slovesa s předložkou *CON*

II.7. Příslowce 185

Rozdělení příslowců podle významu ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy vyjadřující místo** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy vyjadřující čas** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy vyjadřující způsob** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy vyjadřující míru nebo množství** ■ **Příslowce tázací a zvolací** ■ **Příslowce vztahná** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy přitakací** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy záporové** ■ **Příslowce a příslowcečné výrazy vyjadřující pochybnost** ■ **Příslowce práci** ■ **Odvozování příslowců**

Stupňování příslowců ■ Pravidelné stupňování ■ Nepravidelné stupňování

Příslowcečné výrazy ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *A* ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *DE* ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *EN* ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *POR* ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *SIN* ■ Příslowcečné výrazy s předložkou *CON* ■ Příslowcečné výrazy s jinými předložkami nebo bez předložky

II.8. Předložky	197
Předložky jednoduché ■ Předložka A ■ Předložka ANTE ■ Předložka BAJO ■ Předložka CON ■ Předložka CONTRA ■ Předložka DE ■ Předložka DESDE ■ Předložka DURANTE ■ Predložka EN ■ Předložka ENTRE ■ Předložka EXCEPTO ■ Předložka HACIA ■ Předložka HASTA ■ Předložka INCLUSO ■ Předložka MEDIANTE ■ Předložka PARA ■ Předložka POR ■ Předložka SALVO ■ Předložka SEGÚN ■ Předložka SIN ■ Předložka SOBRE Složené předložkové výrazy ■ Některé časté kombinace předložek původních ■ Některé složené předložky a předložko- vé výrazy vytvořené z příslovčí nebo podstatných jmen a předložek Praktické poznámky k používání některých předložek ■ PARA × POR (<i>ve významu místním</i>) ■ A × PARA × HASTA × HACIA (<i>ve významu místním</i>) ■ A × PARA × HASTA × HACIA (<i>ve významu časovém</i>) ■ SOBRE × A ESO DE × EN TORNO A/DE × HACIA × ALREDEDOR DE (<i>ve významu přibližnosti</i>) ■ DE × DESDE (<i>ve významu místním a časovém</i>) ■ SOBRE × ENCIMA DE × EN (<i>ve významu místním</i>) ■ Překlad české předložky PŘED ■ Překlad české předložky ZA a PO Queísmo ■ Některá příslovce ve funkci předložky ■ Některá časová a místní vyjádření	
II.9. Spojky	221
II.10. Citoslovce	233
Přehled nejužívanějších citoslovců ■ Citoslovce vlastní ■ Citoslovce nevlastní	
II.11. Částice	239
Částice apelové ■ Částice hodnotící ■ Částice emocionální ■ Částice strukturující text nebo jeho části	
III. Skladba	
III.1. Věta jednoduchá	245
Věty podle členitosti ■ Věty dvojčlenné ■ Věty jednočlenné Druhy vět podle postoje mluvčího ■ Struktura věty jednoduché ■ Věty oznamovací ■ Věty tázací ■ Věty rozkazovací ■ Věty zvolací ■ Věty práci ■ Věty záporné ■ Základní pravidla pro postavení větných členů ■ Rozdíly v postavení větných členů v češtině a ve španělštině ■ Jednotlivé větné členy ■ Podmět ■ Prísudek ■ Shoda podmětu s přísudkem Předmět ■ Přívlastek ■ Príslovečné určení ■ Doplňk	
III.2. Souvětí	263
Souvětí souřadná Souvětí slučovací ■ Souvětí stupňovací ■ Souvětí vylučovací ■ Souvětí odporovací ■ Souvětí důvodová ■ Souvětí důsledková Souvětí podřadná Vedlejší věty podmětne ■ Vedlejší věty předmětne ■ Vedlejší věty přívlastkové ■ Vedlejší věty přísudkové ■ Vedlejší věty příslovečné místní ■ Vedlejší věty příslovečné časové ■ Vedlejší věty příslovečné způsobové ■ Vedlejší věty príslovečné přirovnávací ■ Vedlejší věty příslovečné účinkové ■ Vedlejší věty příslovečné příčinné ■ Vedlejší věty príslovečné účelové ■ Vedlejší věty příslovečné podmínkové ■ Vedlejší věty příslovečné přípustkové	
IV. Tvoření slov	
Tvoření slov	281
V. Přílohy	
V.1. Přehled časování sloves	297
V.2. Názvy zemí a obyvatelská přídavná jména	309
V.3. Přehled zkratk	317
Věcný rejstřík	319
Bibliografie	325

I. VÝSLOVNOST A PRAVOPIS

I.1. VÝSLOVNOST A PŘÍZVUK

(la pronunciación y el acento)

Úvodem

Španělština je jedním z nejrozšířenějších jazyků na světě. Na žebříčku nejužívanějších jazyků zaujímá po čínštině a angličtině třetí místo. Mluví se jí ve Španělsku, Latinské Americe a díky hojnému počtu emigrantů také ve Spojených státech.

Španělština patří do skupiny románských jazyků (spolu s portugalštinou, galicijštinou, katalánštinou, francouzštinou, okcitánštinou, retorománštinou, italštinou, rumunštinou a moldavštinou). Španělština pochází z latiny, kterou mluvili římscí legionáři, když ve 2. století před naším letopočtem kolonizovali Pyrenejský poloostrov. Do španělštiny proniklo mnoho slov z řečtiny, germánštiny a především arabštiny, protože Maurové okupovali poloostrov téměř osm století. Díky Kryštofu Kolumbovi se evropská španělština dostala do kontaktu s původními indiánskými jazyky a výsledkem bylo další obohacení španělské slovní zásoby. Vzhledem k mohutnému rozvoji nových technologií se objevuje ve španělštině stále víc slov převzatých z angličtiny.

Pochopitelně existují rozdíly mezi španělštinou v Evropě a v Latinské Americe, a to i mezi jednotlivými zeměmi. Týkají se především výslovnosti, některých gramatických jevů a intonace, nejsou to však rozdíly tak dramatické, že by bránily porozumění.

Výslovnost

(Pronunciación)

Samohlásky (vocales)

Samohlásky se vyslovují stejně jako v češtině, výjimkou je pouze písmeno *y*.

- y** Jako samostatné slovo má význam spojky *a* a vyslovuje se jako [i]: Pablo *y* Sandra. Na konci slov a před samohláskou zní jako české [j], v některých latinskoamerických zemích (Argentina, Uruguay) se jeho výslovnost před samohláskou podobá českému [ž]: ley, buey, coyuntura, yogur, yerno, Goya, mayo.

Ve španělštině se nerozlišují samohlásky dlouhé a krátké, čárka nad samohláskou označuje nepravidelný přízvuk, nikoliv délku (mamá, móvil, unión).

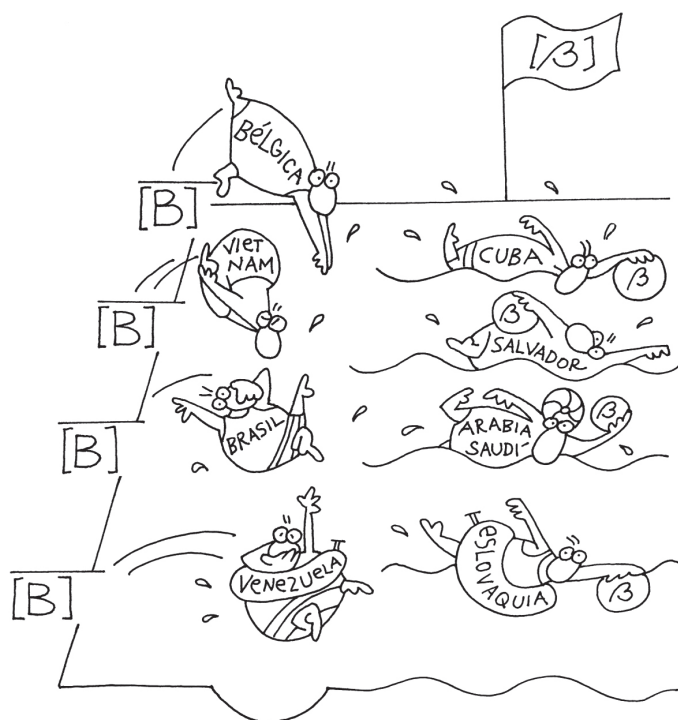
Viz dále v pojednání o přízvuku.

Souhlásky (consonantes)

b, v Jejich záměna v písmu je považována za hrubou chybu, nicméně vyslovují se stejně.

1. **Po pauze, na začátku slova a po m, n** se vyslovují jako české [b]: Blanca, virtual, Barcelona, abril, violencia, tranvía, invasión, bomba, verso, vía, volcán.
2. **V jiné pozici** se pouze blíží českému b: rty se lehce přiblíží, ale nedovrou, a šterbinou mezi nimi prochází vzduch (jako bychom chtěli něco pofoukat): Cuba, laberinto, cobarde, Covadonga, cubismo, analfabeta, debate.

- c** 1. **Před souhláskou, na konci slova a před a, o, u** se vyslovuje jako české [k]: clandestino, cliente, crisis, crónica, crimen, frac, catedral, comisario, costumbre, cuenca.

2. **Před e, i zní jako neznělá hláska:** špička jazyka se dotkne horních zubů a v této poloze vyslovíme [θ] (jako bychom si trochu šlapali na jazyk): celta, Cecilia, Marcela, cine, círculo, cisterna, Cervantes, ciencia, ciclo, centro, comercial. V Latinské Americe se vyslovuje jako české [s].

ch Ve španělských slovnících je řazeno pod c a vyslovuje se jako české [č]: Chile, checo, chico, muchacha, chorizo, chocolate.

d Má trojí výslovnost:

1. **Po pauze, na začátku slova a po l, n** se vyslovuje jako české [d]: declaración, diploma, dolor, molde, caldo, condolencia, independencia.
2. **Uprostřed slova** se vyslovuje tak, že se špička jazyka přiblíží k horním zubům a v této poloze vyslovíme [d̪]: década, demanda, Granada, adelantado, medida, pedido, Fidel.
3. **Na konci slova** téměř zaniká: libertad, dificultad, facultad, universidad, elasticidad, Madrid, efectividad.
4. Ve skupině **di** se vyslovuje vždy tvrdě: diplomático, disponible, distribución, día.

f Vyslovuje se stejně jako v češtině: fanático, definición, catástrofe, ficción, efecto, favor, fundamental.

- g**
1. **Před e, i** se vyslovuje zhruba jako české [ch]: genética, ingeniero, magia, lógico.
  2. **Na začátku slova před a, o, u nebo souhláskou, ale také po souhlásce n** v jakékoliv pozici se vyslovuje jako české [g]: gasolina, galería, gobierno, gusto, gurú, globo, gramática, aglomeración, tango, anglicismo.
  3. **Nachází-li se v jiném postavení,** vyslovuje se oslabeně, jako **hrdelní hláska**: delgado, Praga, Bogotá, abogado, fuego, Málaga.
  4. Ve skupině **gue, gui** se čte jako [ge], [gi] (hláska u pouze brání výslovnosti *che, chi*): Miguel, Guevara, guía, gueto, guitarra, hamburguesa, guirnalda.
  5. **Güe, güi** vyslovujeme jako [g^ue], [g^ui]: lingüística, antigüedad, cigüeña.
  6. **Gua, guo** vyslovíme [g^ua], [g^uo]: Guatemala, aguacate, agua, antiguo, lengua, Guantánamo.

h **Nevyslovuje se vůbec,** ať stojí na začátku či uprostřed slova: hora, hermano, humor, histórico, hombre, hispanohablante, alcohol, inhumano, prohibición, inhalar.

j Vyslovuje se jako české [ch]: Gijón, jefe, justicia, Jamaica, Jiménez.

k **Výslovnost je stejná jako v češtině.** K se vyskytuje ve španělštině pouze ve slovech cizího původu: kilogramo, koala, kimono, karaoke.

l Má stejnou výslovnost jako v češtině: limón, loco, lupa, lengua, logotipo, luna.

- ll** Ve slovnících je řazeno pod písmenem *l*. Vyslovuje se jako české [j], pouze v některých latinskoamerických zemích (Argentina, Uruguay) se jeho výslovnost podobá českému [ž]: cordillera, estrella, billete, Mallorca, paella, Sevilla, silla.
- m** **Výslovnost je stejná jako v češtině:** empresa, madre, inmortal, emigración, memorándum.
- n** Vyslovuje se stejně jako v češtině, pouze před *b*, *p*, *v* má výslovnost [m]. Ve skupině *ni* se vyslovuje vždy tvrdě: nariz, negocio, nervioso, nocturno, tranvía, en Praga, nivel, nipón, Anita.
- ñ** Rovná se českému [ň]: caña, montaña, niño.
- p** **Má stejnou výslovnost jako v češtině:** padre, perfume, país, plata, problema.
- q** Stojí vždy ve spojení se samohláskou *u* (-qu-) a celá skupina se čte [k]: queso, raquítico, paquete, Quijote, chiquito, reliquia, máquina, esquí, parque.
- r** 1. Vyslovuje se stejně jako v češtině, objeví-li se **uprostřed slova** (nikoli po *n*, *l*, *s*) nebo **na konci slova**: Carlos, Brasil, brillante, mar, color.
 2. **Na začátku slova a po l, n, s se vyslovuje jako vícekmitové [rr]** (asi jako v českém brr, hrr, verr): rabia, recepcionista, rentable, río, Roma, Enrique, alrededor, israelí.
 3. Má-li se vyslovovat vícekmitově uprostřed slova a po jiných hláskách než *l*, *n*, *s*, píšou se dvě *r*: arroz, arrogante, correo, guerra, horrible, territorio.
R a rr jsou tedy dvě významotvorné hlásky: pero (*ale*) × perro (*pes*), caro (*drahý*) × carro (*auto*).
- s** Je podobné českému, ale nezní tak ostře: museo, tesoro, triste, sal, prisión, Rosa, constante, crisis.
- t** Je stejné jako v češtině. Vyslovuje se tvrdě ve slabice *ti*: metal, patio, petición, antipático, tierra, tigre, Titicaca.
- x** Má stejnou výslovnost jako v češtině: extraordinario, taxi, texto, sexto, expedición. Vyslovuje se jako [ch] ve slovech dochovaných z dob, kdy se hláska *ch* psala *x*: México, mexicano, Oaxaca.
- z** Vyslovuje se jako *c* před *e*, *i*, tedy jako [θ]: luz, cazuela, organización, zapato, zodiaco, azúcar, azul. V Latinské Americe se čte jako [s].

Přízvuk

(acento)

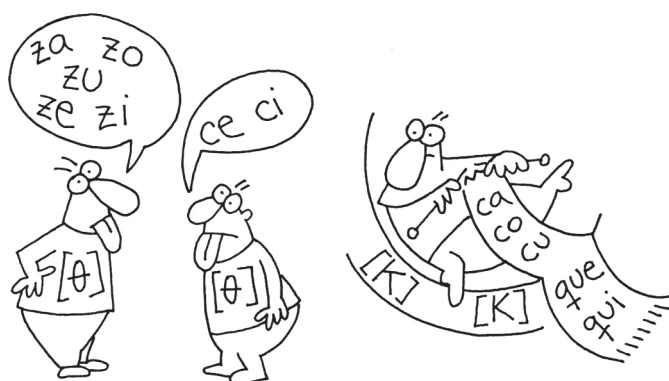
Přízvuk je ve španělštině velice důležitý. Spočívá ve zdůraznění slabiky, na které leží. Češi mylně zaměňují přízvuk za délku samohlásky (zvlášť u nepravidelného přízvuku, který je označen čárkou jako v češtině). Pravidla pro postavení přízvuku jsou velmi jednoduchá:

- u slov zakončených na **SAMOHLÁSKU** nebo **SOUHLÁSKY -N, -S** je přízvuk na předposlední slabice (**padre, dinero, bonito, Alicia, Carmen, Carlos, crisis**)
- u slov zakončených na **SOUHLÁSKU S VÝJIMKOU -N, -S** leží přízvuk na poslední slabice (**hospital, profesor, Brasil, licor, azul**)
- **vymyká-li se** přízvuk těmto **dvěma pravidlům**, pak je **nepravidelný** a musí se **označit** (**Simón, república, príncipe, perdón, jardín**)

Abychom dobře spočítali slabiky a správně položili přízvuk, je nutné vědět, že **jednoduché samohlásky** jsou stejné jako v češtině (a, e, i, o, u), ale dělí se na **silné (a, e, o)** a **slabé (i, u)**. Setkají-li se **dvě silné samohlásky**, tvoří **dvě slabiky** (te-a-tro, ca-ca-o), zatímco spojením **slabé a silné**, případně **dvou slabých**, vzniká **dvojhláska**, a tudíž **jedna slabika**. Stojí-li **dvojhláska** v **přízvučné slabice**, je **přízvuk** na **silné** (Bue-nos Ai-res, bai-le, Die-go), u **dvou slabých** je přízvuk na **druhé** (Sui-za). Dvojhláska zaniká, je-li **přízvuk nepravidelný** a je na **slabé** samohlásce (Ma-rí-a, an-to-lo-gí-a). Ve španělštině existují také **trojhlásky**, které tvoří vždy **jedna silná a dvě slabé** samohlásky (lim-píáis, con-ti-nuáis).

V některých případech grafický přízvuk rozlišuje dvě stejně znějící slova: **sí** (ano) × **si** (jestliže), **él** (on) × **el** (určitý člen).

■ ŠPANĚLSKÁ ABECEDA (alfabeto español)

a a	b be	c ce	ch che	d de	e e	f efe
g ge	h hache	i i latina	j jota	k ka	l ele	ll elle
m eme	n ene	ñ eñe	o o	p pe	q cu	r ere, erre
s ese	t te	u u	v uve	x equis	y i griega	z zeta

I.2. PSANÍ VELKÝCH PÍSMEN

(uso de las mayúsculas)

Používání velkých písmen je ve španělštině častější než v češtině. Kromě velkých písmen na začátku věty po tečce, otazníku nebo vykřičníku se s velkým počátečním písmenem píší:

Jména vlastní (osobní i zeměpisná)

Manuel, Juan (*Jan*), Alicia (*Alice*), España (*Španělsko*), Dinamarca (*Dánsko*), Martínez, los Borbones (*Bourboni*), (el) Perú, La Coruña, La Habana aj.

Člen u těchto podstatných jmen se píše s malým písmenem, pokud je však součástí názvu, píše se s **velkým**.

S velkým písmenem se píší rovněž součásti pojmenování složených z podstatného a přídavného jména:

Nuevo México (*Nové Mexiko*), Felipe el Hermoso (*Filip Sličný*), Castilla la Vieja (*Stará Kastilie*) aj.

S velkým písmenem se píší obecná podstatná jména, která doprovázejí jméno zeměpisné, pokud tvoří součást názvu:

Ciudad de México, Puerto de la Cruz aj.

V případech, kdy není toto jméno nedílnou součástí názvu, se píše s malým písmenem.

el océano Atlántico (*Atlantský oceán*), el mar Mediterráneo (*Středozemní moře*), el puerto de Cartagena (*přístav Cartagena*) aj.

Vlastní názvy

V pojmenování institucí, organizací, společenských zařízení, politických stran, různých událostí, oficiálních dokumentů apod. se píší s velkým písmenem všechna slova kromě členů, spojek a předložek:

Universidad Carolina (*Univerzita Karlova*), Real Academia Española (*Španělská královská akademie*), Museo de Bellas Artes (*Muzeum krásných umění*), Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (*Ministerstvo práce a sociálních věcí*), Congreso de Diputados (*Poslanecká sněmovna*), Partido Popular (*Lidová strana*), Declaración Universal de los Derechos Humanos (*Všeobecná deklarace lidských práv*) aj.

Zkratky oslovení

Sr. (*señor*), Sra. (*señora*), Ud. (*usted*), D. (*don*)

Jsou-li vypsána jako celá slova, má se používat malé písmeno.

Názvy svátků

Jueves Santo (*Zelený čtvrtek*), Domingo de Ramos (*Květná neděle*), Navidad (*Vánoce*), Semana Santa (*Velikonoce, velikonoční svátky*), Día de la Independencia (*Den nezávislosti*) aj.

Jména dnů v týdnu a měsíců se však píší s malým písmenem (i v datech).

Názvy vesmírných těles a světových stran

S velkým písmenem se píší jen tehdy, uvádíme-li je jako astronomickou nebo geografickou veličinu:

La Tierra gira alrededor del Sol.

Země se točí kolem Slunce.

La brújula señala el Norte.

Kompas ukazuje sever.

S velkým počátečním písmenem se píší světové strany i ve významu geopolitickém: Occidente (*Západ*), Oriente Próximo (*Blízký východ*), Este (*Východ*).

Hay que poner fin a los conflictos en Oriente Próximo.

Je třeba ukončit konflikty na Blízkém východě.

Me gusta tomar el sol.

Ráda se opaluju.

Viven en el norte del país.

Bydlí na severu země.

Součásti názvu periodických publikací nebo sbírek

La Vanguardia, El Mundo, Nueva Revista de Filología Hispánica aj.

První slovo titulu literárních a uměleckých děl

Día de perros (*Dny pod psa**), Defensa apasionada del idioma español (*Vášnivá obhajoba španělského jazyka*), La vida es sueño (*Život je sen**) aj.

Ve zkráceném názvu některých děl, která jsou pod tímto krátkým názvem všobecně známá, se člen píše malým písmenem: el Quijote, la Celestina, el Lazarillo aj.

Názvy vědních disciplín a školních předmětů

Yo estudio Filosofía y Carlos Medicina.

En el instituto no me gustaban la Química y las Matemáticas.

La filosofía de Schopenhauer tenía su fundamento en Kant, Platón y la filosofía india.

Já studuju filozofii a Karel medicínu.

Na střední škole jsem neměl rád chemii a matematiku.

Zdrojem Schopenhauerovy filozofie byl Kant, Platon a indická filozofie.

×

Obchodní značky

Coca-Cola, Seat, Jerez, Martini atd.

Pokud se ale značka používá jako obecné pojmenování, píše se malým písmenem:

Hemos pedido una coca-cola, un jerez y un martini seco.

Objednali jsme si jednu kokakolu, jedno sherry a jedno suché martini.

Oficiální názvy cen, soutěží, kulturních událostí

el Premio Cervantes (Cervantesova cena), el Goya (Goyova cena), la Orden de Alfonso X el Sabio (Řád Alfonse X. Moudrého), los Juegos Olímpicos (olympijské hry), la Feria del Libro (knižní veletrh) aj.

Názvy historických epoch

la Edad Media (*středověk*), la Primera Guerra Mundial (*první světová válka*), el Renacimiento (*renesance*), la Contrarreforma (*protireformace*), el Mioceno (*miocén*) aj.

Velkým písmenem se píše i obecná podstatná jména, pokud se jimi označuje konkrétní dějinný fakt:

la Reconquista (*znovudobývání španělského území*), la caída del Muro (*pád berlínské zdi*) aj.

Obecná podstatná jména označující jedinečné instituce, osobnosti apod.

Podobně jako v předchozím případě se řada obecných podstatných jmen píše s velkým písmenem, pokud označují konkrétní nebo jedinečnou organizaci, osobu apod.:

el Rey (*mluvíme-li např. o španělském králi*)

el Presidente (*konkrétní prezident*)

el Papa (*papež*)

el Gobierno (*vláda určité země*)

V případě **Iglesia** (*církev*) – **iglesia** (*kostel*) a **Estado** (*stát*) – **estado** (*stav*) počáteční písmeno odlišuje významy slov.

Pokud je některé výše uvedené obecné podstatné jméno označující konkrétní osobu doprovázeno vlastním jménem, píše se u obecného jména malé písmeno: el rey Juan Carlos I.

Přezdívký, pod kterými jsou známé některé osobnosti

el Libertador (*Simón Bolívar*), el Sabio (*Šalamoun*), Clarín (*Leopoldo Alas*) aj.

* Název, pod kterým byla kniha přeložena do češtiny.

Přídavné jméno santo, santa

Obvykle se píše toto přídavné jméno malým písmenem (*san Antonio, san Francisco*). Pokud je však součástí vlastního jména, píše se velkým písmenem (většinou jde o zkrácení delšího vlastního jména):

San Juan (*san Juan de la Cruz*), Santa Teresa (*santa Teresa de Jesús*) aj.

Velkým písmenem se píše toto přídavné jméno také v případech, kdy je součástí místních názvů:

plaza de Santa Bárbara (*náměstí sv. Barbory*), templo de San Nicolás (*chrám sv. Mikuláše*) aj.

Pozor na zkracování přídavného jména santo před podstatnými jmény mužského rodu (kromě těch, která začínají na To-, Do-: San Nicolás × Santo Tomás).

Jména božstev a biblických postav (a veškeré názvy Boha, Krista a Panny Marie)

Dios (*Bůh*), Cristo (*Kristus*), Jehová (*Jehova/Jahve*), Apolo, la Virgen (*Panna Marie*), el Espíritu Santo (*Duch svatý*), Todopoderoso (*Všemohoucí*), Inmaculada (*Neposkvrněná*) apod.

Znamení zvěrokruhu

Tauro/Toro (*Býk*), Libra/Balanza (*Váhy*), Leo/León (*Lev*), Virgo/Virgen (*Panna*) atd.

V dopisech po oslovení, po němž následuje dvojtečka

Estimados señores: Acabamos de recibir su amable carta...   Vážení pánové, právě jsme obdrželi Váš dopis...

POZNÁMKA:

- Pokud je celé slovo nebo věta psáno velkými písmeny, musí se i v tomto případě označit přízvuk:

MANUEL VÁZQUEZ MONTALBÁN, GRAMÁTICA DIDÁCTICA DEL ESPAÑOL

– Oproti češtině se s malým písmenem píší jména národnostní a obyvatelská:

el checo (*Čech*), los españoles (*Španělé*), un madrileño (*Madridán*) atd.

– V korespondenci **se nikdy nepíše** osobní zájmena (Vy) nebo přivlastňovací (Váš, Vaše) velkým písmenem:

En respuesta a su carta...

V odpovědi na Váš dopis...

Nos dirigimos a ustedes...

Obracíme se na Vás...

I.3. INTERPUNKCE

(la puntuación)

I) Základní interpunkční znaménka

(los signos de puntuación)

Ve španělštině se užívají následující základní interpunkční znaménka:

punto	.	tečka
coma	,	čárka
punto y coma	;	středník
dos puntos	:	dvojtečka
puntos suspensivos	...	tři tečky
signos de interrogación	¿ ?	otazníky
signos de exclamación	¡ !	vykřičníky
paréntesis	( )	závorky
corchetes	[ ]	hranaté závorky
raya	–	pomlčka
comillas	“ ”, « », ‘ ’	uvozovky

V následujícím přehledu neuvádíme poučení o interpunkčních znaménkách, jejichž používání je shodné s češtinou, např. o používání tečky.

Ve většině případů se interpunkční znaménka používají stejně nebo podobně jako v češtině, pouze kladení čárky se řídí ve španělštině značně odlišnými pravidly, která nejsou tak přísná jako v češtině. Užití čárky je často ponecháno na citu a vůli pisatele, zvláště před větami vedlejšími.

Čárka

a) Čárkou oddělujeme vždy, stejně jako v češtině, **oslovení**:

Pepe, tráeme la escoba.

Pepo, přines mi koště.

¿Cómo estáis, amigos?

Jak se máte, přátelé?

POZNÁMKA:

Pravidlo o používání otazníku viz dále v oddíle *Otazník a vykřičník*.

b) Čárkou se oddělují veškeré **vsuvky, vložené věty, přístavky, dodatečně nebo volně připojené větné členy, citoslovce** apod.:

Los Habsburgo, familia reinante en Austria desde 1278 hasta 1918, cuyo imperio se extendió a otros territorios, incluida España, toma su nombre del castillo familiar Habichtsburg, construido en el siglo XVI en Suiza.

Habsburkové, rod vládnoucí v Rakousku od r. 1278 do r. 1918, jejichž říše se rozšířila na další území, včetně Španělska, má své jméno podle rodového hradu Habichtsburg, postaveného v 16. století ve Švýcarsku.

Manuel, su novio, está ahora en Brasil.
¡Caramba, qué mala suerte tienes!

*Manuel, její snoubenec, je teď v Brazílii.
Ty jo, ty máš ale smůlu!*

Doporučuje se psát čárku vždy před výrazy uvozenými: *excepto, incluso, salvo, menos*:
Todos han estado ya en España, excepto yo.

Kromě mě už všichni byli ve Španělsku.

- c) Čárkou se oddělují, stejně jako v češtině, gramaticky ekvivalentní členy věty, tj. **několikanásobné větné členy nebo souvětí**, pokud nejsou spojeny spojkami *y, o, ni*:

Tienen que participar todos: profesores, estudiantes,
personal administrativo, hasta las cocineras del comedor.
Por la tarde compra el pan, saca la basura
y barre la cocina.
Puede hacerlo Lola o Mariana.

*Musí se zúčastnit všichni: profesori, studenti,
administrativní pracovníci, dokonce i kuchařky z jídelny.
Odpoledne kup chleba, vynes smetí a zameť kuchyni.
Může to udělat Lola nebo Mariana.*

Někdy se však klade čárka i před uvedené spojky (*y, o, ni*), a to v případech, kde obsah předchozí části se liší od dalšího připojeného členu nebo věty:

Compró regalos para su madre, su padre
y su hermano, y se fue a casa.

*Koupila dárky pro maminku, tatínka
a bratra a šla domů.*

- d) Čárka se klade v neúplné větě **místo vynechaného slovesa**:

Su hija mayor está en el extranjero; la menor, en casa.

Její starší dcera je v cizině, mladší doma.

- e) Čárka se píše **uvnitř většícího celku** (věty), jestliže se souvětí skládá z více celků, přičemž celky jsou od sebe odděleny středníkem (viz též příklad výše):

Me dijo que quedaríamos a las cuatro;
a su mujer, que estaría en casa a las seis;
y a su padre, que lo llamaría a las nueve.

*Řekl mi, že se setkáme ve čtyři,
své ženě řekl, že přijde domů v šest,
a svému otci, že mu zavolá v devět.*

- f) Čárkami se oddělují spojovací nebo vysvětlovací výrazy jako: **además** (*kromě toho, navíc*), **asimismo** (*rovněž, také*), **sin embargo** (*avšak*), **no obstante** (*nicméně, avšak*), **por lo tanto** (*proto*), **por consiguiente** (*proto, tudíž*), **en consecuencia** (*tudíž*), **en tal caso** (*v tom případě*), **es decir** (*to jest*), **en fin** (*konečně, koneckonců*), **en primer lugar** (*nejprve, na prvním místě*). Rovněž řada přísloví se obvykle odděluje čárkou: **generalmente** (*obvykle*), **evidentemente** (*zřejmě, očividně*), **efectivamente** (*vskutku, skutečně*), **posiblemente** (*možná*), **finalmente** (*konečně, nakonec*), **por regla general** (*obvykle*) apod.

Aquí consta: Entrada prohibida. En tal caso,
tenemos que dar una vuelta completa.
Efectivamente, han acudido todos.

*Tady stojí: Vstup zakázán. V tom případě to musíme
celé obejít.
Skutečně přišli všichni.*

Pokud tyto výrazy stojí uprostřed věty, oddělují se čárkou před i za:

Tiene Ud. razón, es muy ventajoso, no obstante, el instituto
no puede comprarlo por no disponer de fondos suficientes.

*Máte pravdu, je to velmi výhodné, nicméně institut
to nemůže koupit, protože nemá dostatek prostředků.*

POZNÁMKA:

- Ve španělštině se výrazy *sin embargo* a *no obstante* často kladou uprostřed věty, v českém překladu jim odpovídají spojky *avšak, nicméně*, které uvozují větu vedlejší, nebo příklonná spojka (následuje za příslušným slovem) *však*:
El debate fue, como siempre, muy animado;
los incidentes, sin embargo, no se repitieron.

*Debata byla jako vždycky velmi živá,
incidenty se však už neopakovaly.*

- g) Stejně tak se oddělují čárkami i jiná **přísluvečná určení, zvláště na začátku věty**:

A principios del siglo XVI, Hernán Cortés
se estableció en el continente americano.
En sus últimos años de vida, envió dos naves para
ayudar a Francisco Pizarro en Lima.

*Začátkem 16. století se Hernán Cortés
usadil na americkém kontinentě.
V posledních letech svého života poslal dvě lodi
na pomoc Francisku Pizarrovi v Limě.*

- h) Čárka se klade **v souvětích před hlavní větu**, pokud následuje po větě vedlejší:

En cuanto vuelvas, avísame.
Aunque estoy malo, lo terminaré.

*Jakmile se vrátíš, dej mi vědět.
Ačkoliv je mi špatně, dokončím to.*

i) Čárkami se oddělují též **polovětné vazby s gerundiem nebo přičestím**, zvláště pokud jsou delší:

Hablando claro, él no es ningún Einstein.

Řekneme-li to přímo, on není žádný Einstein.

Una vez firmado el contrato, no es posible cambiar nada.

Jakmile je smlouva podepsána, nelze nic změnit.

j) V **souvěťích odporovacích nebo přípustkových** se čárka píše před spojkami **pero** (ale), **sino que** (nýbrž, ale), **mas** (ale, avšak), **aunque** (ačkoliv, i když, i kdyby) apod.:

Han anunciado buen tiempo, pero llueve a cántaros.

Hlásili pěkné počasí, ale lijí jako z konve.

No sólo no desaparecen las manchas, sino que van extendiéndose.

Skvrny nejenže nemizí, nýbrž se stále zvětšují.

No lo haría, aunque me pagaran.

Neudělal bych to, i kdyby mi platili.

V **souvěťích příčinných** před spojkami **porque** (protože), **ya que** (poněvadž), **puesto que/dado que/debido a que** (vzhledem k tomu, že; protože) aj.:

No pude llegar a tiempo a la conferencia, porque el tren llevaba retraso.

Nemohl jsem přijít včas na přednášku, protože vlak měl zpoždění.

Hablan perfectamente español, dado que pasaron doce años en España.

Mluví perfektně španělsky, protože (vzhledem k tomu, že) strávili 12 let ve Španělsku.

V souvěťích důsledkových před spojkami jako **así que** (takže), **conque** (takže, tudíž) apod.:

Me han regalado dos libros iguales, así que tengo que devolver uno.

Darovali mi dvě stejné knihy, takže musím jednu vrátit.

U vztažných vět se oddělují čárkou pouze ty věty vedlejší, které **lze vynechat bez porušení smyslu** souvětí, tzv. věty vztažné vysvětlující (explicativas):

Su amigo, que es de Ostrava, viene a estudiar Medicina a Praga.

Její přítel, který je z Ostravy, jde studovat medicínu do Prahy.

El Greco, cuyas obras vimos en Toledo, nació en Creta.

El Greco, jehož díla jsme viděli v Toledo, se narodil na Krétě.

×

Los pasajeros que no tienen todavía los billetes tienen que pasar por taquilla.

Cestující, kteří ještě nemají jízdenky, se musí dostavit k přepážce.

Es el libro cuyo argumento te expliqué.

To je ta kniha, jejíž zápletku jsem ti vyprávěl.

Na rozdíl od češtiny se nikdy neklade čárka před **que** ve významu *že, aby, než*:

Dicen que se acerca un temporal.

Říkají, že se blíží vichřice.

Le aconsejaron que fuera a un balneario.

Doporučili mu, aby jel do lázní.

Su último libro es más interesante que el anterior.

Jeho poslední kniha je zajímavější než ta předcházející.

k) Čárka se píše v dopisech **před datem**, které následuje za označením místa:

Salamanca, 21 de enero de 2010

Salamanca 21. ledna 2010

l) Čárkou se **odděluje v adresách číslo domu** od ulice, náměstí apod.:

Carretas, 26

Puerta del Sol, 58

m) Na rozdíl od češtiny, kde před zkratkami *atd., apod.* není čárka, se ve španělštině **před etc.** čárka klade vždy:

Organizamos todo tipo de eventos: bodas, congresos, conferencias, etc.

Organizamos všechny typy akcí: svatby, kongresy, přednášky atd.